8. АНАЛІТИКА

Катерина Станіславівна Комашко,

заступник директора з науково-методичної роботи,
учитель англійської мови,
спеціаліст вищої категорії, учитель-методист
Радомишльського ліцею № 1 імені Т. Г. Шевченка,
м. Радомишль, Житомирська область

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0331-4593>

УДК 376-056.45

DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2019-1\(72\)-91-94](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2019-1(72)-91-94)

ВОНИ ФОРМУЮТЬ ОЛІМПІЙСЬКИЙ РЕЗЕРВ УКРАЇНИ

Анотація.

Автор статті здійснює аналіз діяльності педагогічного колективу Радомишльського ліцею № 1 імені Т. Г. Шевченка Житомирської області з виховання всебічно розвиненої особистості, здатної бути конкурентоспроможною у мінливих умовах сучасного життя. Ділимося досвідом колег-учителів фізичної культури кафедри фізичної культури, які спрямовують свої зусилля на розвиток спортивної обдарованості ліцеїстів. Висвітлено також досягнення спортсменів-ліцеїстів. У статті окреслено високі результати окремих ліцеїстів – чемпіонів України, Європи та призерів змагань міжнародного рівня з різних видів спорту.

Ключові слова: всебічно розвинена особистість; спортивна обдарованість; досягнення спортсменів-ліцеїстів; наполегливість; цілеспрямованість; витримка; жага до вдосконалення.

Школа та сім'я докладають значних зусиль, щоб виховати всебічно розвинену особистість, здатну бути гнучкою та конкурентоспроможною у швидкоплинних та мінливих умовах життя у ХХІ столітті. На сучасному етапі перед педагогічними колективами закладів загальної середньої освіти постало питання переосмислення та визначення їхньої ролі, що є життєво необхідною умовою забезпечення основних складників будівництва творчого, активного громадянина українського суспільства, рівень взаємовідношень у колективі типу «адміністрація – учитель – учні», «учні – учитель – батьки», адже від них залежить результативність якості розвитку учнівського колективу ЗЗСО.

У педагогічному колективі Радомишльського ліцею № 1 імені Т. Г. Шевченка м. Радомишля Житомирської області, який багато років очолює учитель фізики, спеціаліст вищої категорії, учитель-методист Євген Федорович Орехівський, працюють ініціативні творчі вчителі, які ретельно «по батьківськи» підходять до проблеми розкриття талантів та обдарувань ліцеїстів, відчувають «іскру Божу» кожного вихованця, спрямовують її на розкриття та розвиток в одному з напрямів обдарованості: академічному, художньо-естетичному, лідерсько-соціальному чи спортивному.

На сторінках цього журналу ми ділилися досвідом про досягнення педагогічного колективу в інтелектуальній сфері діяльності. У цій статті зупинимося

на спортивному напрямі з виявлення обдарованості та розвитку талантів наших вихованців, ознайомимося з досягненнями ліцею, яким пишаються наші батьки, випускники і весь педагогічний колектив, що створює імідж нашому закладу.

Проблема іміджу пов'язана з певними успіхами. Успіх – це не лише результат індивідуальних зусиль особистості або колективу. Успіх – це вміння розуміти оточуючу дійсність і гармонійно адаптуватися до неї. Імідж – це соціально-психологічний феномен, притаманний будь-якій організації, незалежно від того, усвідомлює вона це чи ні. Отже, імідж – це цілеспрямовано створена або стихійно виникла форма відображення певного об'єкта у свідомості інших людей [1, с. 228].

Педагогічний колектив ліцею системно мотивує ліцеїстів не лише отримувати глибокі фундаментальні знання, вести здоровий спосіб життя, тобто займатися фізичною культурою, а й певних вершин досягати у спорті, тобто виконує соціальне замовлення держави на освіту.

Соціальне замовлення формується тоді, коли виникає та розвивається людське суспільство і, відповідно, з ускладненням соціальної системи загалом і освітньої зокрема. У моделі соціального замовлення виділяють основні структурні компоненти, серед яких:

– культурно-історичний – визначається на основі цілісності уявлень суспільства про освіченість людини (результат виконання замовлення – культурна освічена);

– соціально-ситуативний – на основі інваріативної структури суспільства та провідної соціальної сили (результатом виконання замовлення є соціально адаптована, освічена людина);

– особистісно-індивідуальний – на основі запитів особистості (результатом виконання замовлення є вільна, творча, ініціативна людина) [2, с. 33].

Для нашого педагогічного колективу основним пріоритетом є *особистісно зорієнтований*. Це – психічне та фізичне здоров'я учасників освітнього процесу, творча самореалізація особистості, закріплення та підвищення ролі сім'ї у вихованні дитини [2].

У Радомишльському ліцеї № 1 імені Т. Г. Шевченка ефективно працює мережа спортивних гуртків, секцій, що спрямовані на розвиток фізичної обдарованості наших ліцейців. Для зміцнення психомоторного та фізичного здоров'я вихованців учителі фізкультури Л. В. Захарченко (*фото 1*), Р. В. Пархоменко (*фото 2*) та В. О. Макаренко (*фото 3*) залучають їх до активної діяльності в спортивних гуртках і секціях ліцею та міста.

Батьки та учні адресують слова вдячності та поваги Людмилі Володимирівні Захарченко за багаторічну плідну працю та розкриття спортивних обдарувань наших ліцейців упродовж чотирьох десятиліть. Серед її вихованців учителі фізичного виховання шкіл району, заслужені тренери спортивної школи та України. Ось вони дитячі авторитети.

Фото 1. Людмила Володимирівна Захарченко

Фото 2. Руслан Васильович Пархоменко

Фото 3. Василь Олександрович Макаренко

Ліцейці полюбують вільний час проводити зі своїми наставниками. З цією метою під їхнім керівництвом щорічно проводять святкові виховні заходи до дня здоров'я, а саме: змагання з волейболу, футболу, баскетболу, настільного тенісу, легкоатлетичні кроси, «Козацькі забави» тощо.

Ліцейці мають можливість займатися у секціях з велоспорту, вільної боротьби, кікбоксингу, гирьового спорту.

Учителі з гордістю відгукуються про спортсменів нашого ліцею, які є переможцями та призерами спортивних змагань із названих вище видів спорту на районному, обласному, Всеукраїнському та міжнародному рівнях.

Молодому енергійному наполегливому учителю фізичного виховання Василю Олександровичу Макаренку під силу захопити вихованців грою у футбол і баскетбол не лише під час занять. Найстараннішим і найактивнішим ліцейцям пропонується продовжувати заняття та вдосконалюватися у гуртках і секціях із цих видів спорту. Окрім того, учитель залучає дітей до участі в спортивних змаганнях різних рівнів (від ліцейних до міжнародних).

Необхідно також згадати С. В. Борецького (*фото 4, в центрі*), який в минулому був учнем нашого ліцею. Сьогодні він ушанований почесного звання «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України», зі збіркою командою Радомишльської ОТГ після перемоги в обласних змаганнях із футзалу 2019 року. Серед футболістів четверо наймолодших учнів ліцею.

Фото 4. Зліва направо: Сукач Кирил та Грищенко Максим (учні 3-Б класу), Ковтонюк Максим (учень 4-Б класу) та Леонтьєв Богдан (учень 5-А класу)

Досвідчений і завзятий Руслан Васильович Пархоменко є прикладом наслідування у велоспорті для наших ліцеїстів. Починаючи із загальної фізичної підготовки, учитель поступово, крок за кроком, формує в дітей, закоханих у спорт, справжні «бійцівські» якості, розкриваючи їхні вподобання та здібності, що необхідні для майбутніх чемпіонів: *наполегливість, витривалість, цілеспрямованість, витримку, жагу до вдосконалення.*

Серед його вихованців ліцеїстка-дев'ятикласниця Вероніка Махонько – чемпіонка України з велоспорту 2018 р. (фото 5); неодноразовий призер чемпіонатів республіканського рівня, випускник Радомишльського ліцею – Віталій Кухар.

Фото 5. Вероніка Махонько

Фото 6. Євгеній Колесник

Чисельна група **наших ліцеїстів** упродовж багатьох років проводить свій вільний час у секціях із рукопашного бою, кікбоксингу та вільної боротьби (Владислав Пилькевич, Денис Прокопенко, Богдан Хоменко, Дмитро Топольницький – п'ятикласники; Радомир Новицький, учень 4-А класу).

Уже на початку 2019 р. учениця 10-го класу Валентина Шевцова (фото 7) виборола II місце у Міжнародних змаганнях із вільної боротьби, що відбулися в пам'ять заслуженого тренера СРСР Леоніда Дуная у Харкові.

Фото 7. Валентина Шевцова

Необхідно також зазначити, що для деяких учнів ліцею № 1 міста Радомишля спорт став не лише захопленням, а й професією і справою дорослого життя. Серед них Євгеній Колесник – срібний призер чемпіонату Європи з гирьового спорту – 2018 (фото 6); Ірина Коляденко – бронзовий призер чемпіонату світу з вільної боротьби до 23 років – 2018 (фото 8).

Фото 8. Ірина Коляденко (зліва) та Валентина Шевцова (справа) з наставником

Бути *хорошим учителем* – це *дар*, так само як і *дар* бути *хорошою людиною*. Наші учителі-наставники спортивного профілю є *такими*. До розвитку кожного ліцеїста вони підходять індивідуально, постійно переконують вихованців, що спорт навчить їх сміливо торувати складні життєві шляхи і приведе до олімпійських вершин. Вихованці ж, демонструючи власні спортивні обдарованості, сприяють зростанню іміджу Радомишльського ліцею № 1 імені Т. Г. Шевченка, свого міста й країни, представниками якої вони є.

Використані літературні джерела

1. Гмиря Н. О. Шляхи створення в закладі освіти творчого розвивального середовища – необхідна умова створення позитивного іміджу. *Обдаровані діти – інтелектуальний потенціал нації*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (11–16 липня 2016 р. Чорноморськ, Одеська обл.) Київ: Інститут обдарованої дитини, 2016, 280 с.

2. Федорова Н. Ф. Педагогічні умови розвитку обдарованої особистості у школі: навч.-метод. посіб. Київ: Інститут обдарованої дитини, 2014. 94 с.

References

1. Hmyria, N. O. (2016). Shliakhy stvorennia v zakladi osvity tvorchoho rozvyvalnoho seredovyscha – neobkhdna umova stvorennia pozytyvnoho imidzhu [Ways of creating a creative development environment in the institution of education – a prerequisite for creating a positive image]. *Obdarovani dity – intelektualnyi potentsial natsii - Gifted Children – The Intellectual Potential of the Nation*. Kyiv [in Ukrainian].

2. Fedorova, N. F. (2014). *Pedahohichni umovy rozvytku obdarovanoi osobystosti u shkoli* [Pedagogical conditions of development of gifted personality in school]. Kyiv [in Ukrainian].

Komashko Kateryna. They Form the Olympic Reserve of Ukraine.

Summary.

On the pages of this magazine, we shared our experiences on the achievements of the teaching staff in the intellectual field of activity. In this article, we will focus on sports direction in identifying giftedness and developing the talents of our students, learn about achievements of the lyceum, which our parents, graduates and the whole teaching staff are proud of.

The author of the article analyses the work of the teachers of T. Shevchenko Radomyshl lyceum №1 in Zhy-

tomyr region who provide comprehensive development of personality successful in everyday life.

Learning the experience of colleagues the teachers of physical education of the lyceum who make their best to develop the sport gifted students, the author clears up the achievements of the young sportsmen of the lyceum. In the article, the attention is drawn to the notable results of some sportsmen of the lyceum – the champions of Ukraine, Europe and the winners of the international competitions in different kinds of sports. The author of the article stresses on the formation of the most important features of character of the future sport champions such as persistence, purpose-fullness, hardiness, intense desire to improvement. The active attending of sport sections – football, cycling, kickboxing, weightlifting, wrestling and others by the students of the lyceum is necessary to get results in sport competition in these kinds of sport. For some graduates of our educational institution, sports training gained during the years of study became the basis for the future choice of a life path: they became physical education teachers, coaches and professional athletes.

Key words: *comprehensively developed personality; sport gifted students; young sportsmen; persistence; purpose-fullness; hardiness; desire for improvement.*

Комашко Е. С. Они формируют олимпийский резерв Украины.

Аннотация.

Автор статьи проводит анализ деятельности педагогического коллектива Радомишльского лицея № 1 имени Т. Г. Шевченко Житомирской области по воспитанию всесторонне развитой личности, которая способна быть конкурентноспособной в изменчивых условиях современной жизни. Описан опыт коллег-учителей физической культуры данного учебного заведения, которые направляют свои усилия на развитие спортивной одаренности лицеистов. Автор освещает достижения спортсменов-лицеистов. Автор обращает внимание на высокие результаты отдельных лицеистов – чемпионов Украины, Европы и призеров соревнований международного уровня в различных видах спорта.

Ключевые слова: *всесторонне развитая личность; спортивная одаренность; достижения спортсменов-лицеистов; настойчивость; выносливость; целеустремленность; выдержка; стремление к совершенствованию.*

Стаття надійшла до редколегії 7 березня 2019 року